

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ ต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์
การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา

นางสาวรัชณี ปานเพชร

โครงการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON MEDICATION
ADHERENCE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS,
SOMDET CHAOPRAYA INSTITUTE OF PSYCHIATY

Miss Ratchanee Panpet

An Independent Study in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2009
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ
ต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วย
จิตเภท สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา

โดย

นางสาวรัชณี ปานเพชร

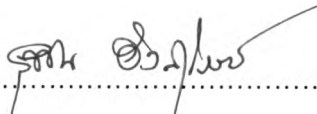
สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

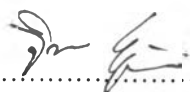
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ

อาจารย์ ดร. เพ็ญภา แดงด้อมยุทธ์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับ โครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(อาจารย์ ดร. เพ็ญภา แดงด้อมยุทธ์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางเพชร คันธสายบัว)

รัชณี ปานเพชร : การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ ต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา.

(A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON MEDICATION ADHERENCE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SOMDET CHAOPRAYA INSTITUTE OF PSYCHIATY) อ.ที่ปรึกษา: อ. ดร. เพ็ญภา แดงด้อมยุทธ์, 104 หน้า.

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยโรคจิตเภท สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสำหรับผู้ป่วยจิตเภท, แบบประเมินแหล่งพลังอำนาจ และแบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินแหล่งพลังอำนาจและแบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาได้ค่าความเที่ยงของแบบประเมิน เท่ากับ .87 และ .83 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (Paired t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทหลังได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจเพิ่มขึ้นกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช..... ลายมือชื่อนิสิต.....รัชณี ปานเพชร.....
ปีการศึกษา.....2552..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษา.....

5177818336 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORD: SCHIZOPHRENIA/MEDICATION ADHERENCE BEHAVIORS

/EMPOERMENT

RATCHANEE PANPET : A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM
ON MEDICATION ADHERENCE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC
PATIENTS, SOMDET CHAOPRAYA INSTITUTE OF PSYCHIATY.

ADVISOR: PENNAPA DANGDOMYOUTH, Ph.D., 104 pp.

The purpose of this study was to compare the medication adherence behavior of schizophrenic patients before and after receiving empowerment program. Sample of this study were 20 schizophrenic patients from Somdet chaopraya Institute of Psychiatry, who met the inclusion criteria. Instrument for this study were empowerment program of schizophrenic patients, medication adherence behavior of schizophrenic patients scale and source of power questionnaire. The instruments were examined for content validity by three professional experts and tested for reliability of the scales. The reliability of the source of power questionnaire and the medication adherence behavior of schizophrenic patients were .87 and .83 respectively. Statistical techniques for data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t-test

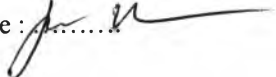
Major findings were as follows :

The mental health medication adherence behavior of schizophrenic patients after using empowerment program was significantly higher than before received empowerment program at .05 level

Field of Study : .....Mental Health and Psychiatric Nursing...

Student's Signature : Ratchanee Panpet.

Academic Year : .....2009.....

Advisor's Signature :

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร. เพ็ญภา แดงค้อมบุทร อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระที่กรุณาสับสนุน แนะนำ ตลอดทุกขั้นตอนของการศึกษา อีกทั้งให้กำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง และประทับใจในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบ โครงการศึกษาอิสระ และอาจารย์เพชร คันธสาขบว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระ ทำให้โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ประสิทธิประสาทความรู้ และให้ข้อเสนอแนะที่ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองตลอดมา ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษานี้

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตและทุนมูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยาที่สนับสนุนทุนการศึกษาและทุนในการทำการศึกษา ขอขอบคุณผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล สำหรับโอกาสในการศึกษา และผู้ที่สนับสนุนให้การดำเนินการศึกษาสำเร็จไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณพ่อและแม่ที่ให้ชีวิตและปัญญาเพื่อการศึกษา ขอขอบคุณคุณลุงและคุณป้าที่ให้กำลังใจ และมอบความหวังใจให้แก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด ตลอดจนเพื่อน พี่นิติต คณะพยาบาลศาสตร์ที่เป็นกำลังใจให้ในการทำการศึกษาครั้งนี้

คุณค่า ความดีงามและประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ผู้ศึกษาขอมอบให้เป็นพลังอันยิ่งใหญ่แต่ทุกท่านที่กล่าวมา รวมทั้งผู้ปวยจิตเภทให้มีสุขภาพกายและใจที่แข็งแรงตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	8
ขอบเขตการศึกษา.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	50
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	51
วิธีการดำเนินการศึกษา.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	82
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	90
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	92
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	95
ประวัติผู้เขียน โครงการศึกษาอิสระ.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางกิจกรรมตามโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ.....	60
2	ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยของพลังอำนาจ และระดับแหล่งพลังอำนาจของผู้ป่วย จิตเภทภายหลังที่ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นรายบุคคล.....	64
3	ตารางแสดงร้อยละของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลัง อำนาจจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล.....	67
4	ตารางเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของกลุ่ม ตัวอย่างก่อนและหลังการได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ.....	69
5	ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การ รักษา ด้านการใช้ยาตามการรักษาของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการ เสริมสร้างพลังอำนาจ.....	70
6	ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การ รักษา ด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงของยา ราย ชื่อของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ.....	71